

Ze stond bij een hoek van de grote tafel, waaraan wij met z'n achten zaten, en ze had het blocnote en de pen in de aanslag. Ze hief haar hoofd een beetje op en verwachtingsvol keek ze naar hem die het dichtst bij haar zat. 'Koffie graag.' Acht keer hief ze zo haar hoofd op en ze lonkte acht keer met haar ogen – althans, dat zou je gezegd kunnen hebben als het niet om koffie of thee ging. Acht keer schreef ze de bestelling in een zorgvuldig handschrift op. Nee, ze zette geen streepjes.

Een uur later, nadat ieder familielid een lunchgerecht had uitgezocht, meldde ze zich opnieuw. Ze hief haar hoofd een beetje op, keek een van ons verwachtingsvol aan. 'Een salade 'De Langenhof' graag.' Zeven keer herhaalde ze dit ritueel en acht keer schreef ze, heel geduldig, de gewenste lunch op. Een van ons probeerde nog voorzichtig haar op de gedachte te brengen om streepjes te

zetten, maar die moeite was niet aan haar besteed. Ze reageerde niet eens en schreef onverdroten door, vijf keer hetzelfde lunchgerecht. Alsof ze wilde benadrukken dat ze ieder van ons persoonlijk wilde bedienen, alsof ze tot uitdrukking wilde brengen dat ze ieder van ons als een uniek mens beschouwde. – dan zet je geen streepjes!

We waren in De Langenhof ¹, een culinair rustpunt in het buitengebied van Zwolle, ook een zorgboerderij. Ja, ze heeft het syndroom van Down, ze heeft chromosoom 21 in drievoud, terwijl ik het in tweevoud heb. En vanuit die overvloed aan chromosoom 21 wist ze ieder van ons met haar mooie ogen persoonlijk aandacht te geven, aandacht die helemaal niet vanzelfsprekend is in menig restaurant waar mensen met twee chromosomen 21 je bedienen.

Het was een wonder, een wonder boven wonder. Toen ik in de schoot van mijn moeder ontstond en in een periode van pakweg 40 weken zo volgroeid was dat ik het daglicht kon verdragen en lucht door mijn longen kon laten stromen, was dat niet minder dan een wonder. Of beter gezegd: gebeurde 40 weken lang wonder op wonder. Mijn ontstaan en volgroeien was een aaneenschakeling van wonderen. We kunnen er natuurlijk biologisch-chemisch van alles over vertellen, maar dat doet niets af aan het mysterie – dat uit een klompje cellen een ongekend ingewikkeld wezen, een mens kan ontstaan, die zich in zijn eigen biotoop in stand kan houden en kan voortplanten. Ik ben een wonder – het is maar dat je het weet!

Dat wonder geldt gelukkig niet alleen mij, schrijver van dit blog, maar ook jou, de lezer, het geldt ook de jonge vrouw met het syndroom van Down want ook met dat syndroom is zij een wonder – het geldt de hele schepping. Wie zich ook maar een klein beetje verdiept in de evolutionaire ontwikkeling van wat wij de schepping noemen, kan niet anders dan erkennen dat wat wij nu *zijn* en *zien*, het resultaat is van een eindeloze reeks wonderen.

Hét kenmerkend mechanisme van de evoluerende schepping is *selectie*. Dat is overigens niet alleen in de natuur het geval. Ook in het menselijk gedrag is selectie een overheersend mechanisme. Dan bedoel ik zeker dat wij mensen door selectie de natuur een beetje kunnen helpen (b.v. door voedselgewassen resistenter te maken tegen ziektes). Maar ik bedoel ook dat we door ons selecterend gedrag (b.v. keuzes in de politiek) het welzijn van mensen kunnen bevorderen of schaden. Door ons selecterend gedrag kunnen we de aarde uitputten of groeizamer maken. Selecteren is kiezen.

Het is helemaal niet vanzelfsprekend dat wij door ons selecterend, kiezend gedrag het welzijn van mensen dienen. Wie de verwondering over de schepping kwijt is, zal zijn medemens en de natuur niet zien als een kostbaar wonder dat gekoesterd moet worden, maar zal de ander en de aarde als een verbruiksartikel beschouwen. En heb ik het mis als ik vrees dat steeds meer mensen met macht of met begeerte naar macht de verwondering kwijt zijn en daardoor in hun selecterend, narcistisch gedrag mensen willen uitsluiten of schade berokkenen?

Verwondering is een eigenschap die wij mensen nodig hebben om humaan te kunnen leven. Wie zich niet verwondert wordt uiteindelijk een barbaar, want alles van waarde is weerloos als er geen verwondering is. Wij hebben als mens de unieke mogelijkheid om te kiezen, te selecteren. We kunnen de zwakke beschermen, we kunnen de ander de ruimte geven om te leven, we kunnen prioriteit geven aan alles wat erop is gericht het leven humaner te maken. We kunnen ook voorselecteren naar narcistisch gedrag, uitsluitend gericht op het eigen belang: Ik eerst! Ikke, ikke en de rest kan stikken. Je weet wel: America First!

Ons leven is een wonder. We moeten ons afwenden van de mensen die in hun narcisme slechts uit zijn op het eigen belang, ikke eerst. Wie leeft in verwondering richt zich op de ander. Zoals die jonge vrouw met het syndroom van Down, die stond bij de hoek van onze tafel en ieder van ons als een uniek mens beschouwde.

Die bovendien – de advertentie ² zegt het – weet wanneer jij een knuffel nodig hebt. Kom daar eens om bij die machtigste man van de wereld...

1 Voor informatie over De Langenhof, klik [hier](#)

2. WERELD DOWNSYNDROOMDAG, een door de Verenigde Naties erkende dag; klik [hier](#)